

■ TRIBUNA POLITICA

Nova lescha da vischnancas

DA BARBARA JANOM STEINER,
CUSSEGLIERA GUVERNATIVA

Questa dumengia, il 1. da fanadur 2018 èsi uschè lunsch: La nova lescha da vischnancas, concludida dal cussegl grond en la sessiun d'october 2017, entra en vigor. Ella vegn a remplazzar la lescha ch'è er entrada en vigor il 1. da fanadur (1974). Suenter la revisiun totala da la legislaziun da finanzas, da la refurma dal territori e da la refurma da la gulivaziun da finanzas po vegnir terminà in ulteriur project impurtant da mes departament. Quai ma dat satisfacziun e fa plaschiar! Betg mo, sche jau pens al chantun ed a las numerosas collavuraturas ed als numerus collavuraturs ch'han lavurà cun gust e cun schlantsch vi da questas refurmias. Da tut queste projects profitan las vischnancas; ellas èn vegnididas u vgnan rinforzadas dad els.

Gia pli baud hai jau skizzà en quest lieu nossas ponderaziuns che fumavan la basa per la revisiun totala da la lescha da vischnancas: Da vegl ennà gaudián las vischnancas grischunas ina gronda autonomia. Er la nova lescha da vischnancas tegna quint da quest aspect. Las finamiras da la refurma da vischnancas (vischnancas fermas ed autonomas) vgnan pia er reflectadas da questa revisiun totala da la lescha da vischnancas. A las vischnancas duai vegnir la-



schada ina libertad d'agir uschè gronda sco pussaivel per chattar atgnas soluziuns.

Bler resta però er sut il dretg nov. In pèr midadas impurtantas sajan numnadas qua:

Il termin minimal per clamar ad ina radunanza communalà è vegnì prolungà (da nov: almain 10 dis ordavant). Sco las sesidas dal parlament èn las radunanzas communalas tuttas publicas. Disposiziuns communalas, tenor las qualas personas cun dretg da votar ston prender recusaziun en ina radunanza, na valan betg pli. L'impurtanza da la cumissiun communalà da gestiun vegn suasta trigada cun quai ch'il dumber minimal da commembras e commembres vegn augmentà a trais. Las vischnancas che n'adempleschan betg quest standard minimal han temp fin l'onn 2022 da far l'augment. Da princip na duai l'uschenum-nada facultad d'utilisaziun betg vegnir alienada. Il re-

tgav d'ina alienaziun (excepziunala) sto vegnir mess er vinavant sin in conto per il retgav or da la vendita da terren. Il conto per il retgav or da la vendita da terren sto vegnir manà da la vischnanca politica, independenta-main dal fatg sch'igl exista ina vischnanca burgaisa u betg. Nua ch'ina vischnanca burgaisa exista ha quella in dretg da cundecisiun per l'utilisaziun dals medys finanziars che derivan da la vendita da sia facultad d'utilisaziun. Da nov pon vischnancas burgaisas excorporar valurs da facultad mo pli en la vischnanca politica. La fundaziun d'associazions burgaisas u da fundaziuns, sco che quai è vegnì fatg qua u là en il rom da fusiuns da vischnancas politicas, n'è betg pli pussaivla.

L'uffizi da vischnancas ha profità da l'occasiun d'adattar cun la nova legislaziun ils numerus models, las recumandaziuns praticas ed ils manuals al dretg nov. Uschia èn per exempli vegnids surlavurads il model d'ina constituziun ed il mussavia per la cumissiun da gestiun. Per la tematica da la facultad d'utilisaziun/ dal conto per il retgav or da la vendita da terren è vegnida elavurada ina pratica. Tut queste documents chat-tais vus sin la pagina d'internet da l'uffizi.

Jau giavisch a las vischnancas ina bona partenza cun la nova lescha!